

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Perfice gressus meos in semitis tuis, ut no[n] mouea[n]tur uestigia mea.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

*Verbum dei
trahitur.* autem eorum fictionem pulchre, quia nō simpliciter uerbum tuū sed uerbū laborum tuorum dicit in operibus hominum trahi, uere enim sine iustitia non sensum, sed sonum uerborum uelut e labijs arripiunt & suis affectibus ut libitum est attemperant, sicut est uidere in facultate Iuridica & Theologica qualificatrice & graduatrice.

Nostra translatio hunc sensum potest tenere hoc modo: Propter uerba biorum tuorum ego custodiū uias duras, quasi diceret: Hoc magis obseruat ne uias eorum sequerer, q[uod] uerbis laborum tuorum, ad eas stabilidas uentur, & ita si c[on]tis uerbis (ut Petrus ait) de me negotiarētur, cum reuera efficiuntur duræ & difficiles, ut quibus dirumperet uagus in omnia, & in nullo confundit rem solide, quod q[uod] labore non est durius: ita q[uod] alijs est caufa, qua eos sequuntur, id erat causa cur non sequerer, sciens q[uod] nulla res pluribus pateret abusus, q[uod] uerbum & nomen tuum, ideo propter uerba tua magis esse necessariam obseruationem, q[uod] propter quacunq[ue] alia.

Simil h[ab]it signabimus uerbū hebreum שְׁמָר Schamar, esse genericum seu equiuocum ad custodiā, qua aliquid seruatur, ut uersu primo, & q[uod] aliquid declinatur, ut hoc uersu, quod latine rectius obseruare q[uod] custodiā aut conseruare diceretur, obseruare enim in utranc[on] partē accipi potest, sicut alemanice, *Taulerūs. acht haben/uel propriissime, quo Taulerūs s[ecundu]m uitur, warnehmer.*

Perfice gressus meos in semitis tuis, ut nō moueatur uestigia mea.

Hieronymus melius. Sustenta gressus meos, uidelicet q[uod] astutia satanæ, qua corruptit Euam, nullis queat uiribus caueri, quin corrumpt sensus nostros a simplicitate, qua est in Christo, nisi dominus sustenter gressus nostros, prouocatus humilitate orationis nostræ. Non ergo liberum arbitrium hic aliquid ualeat, nec satis est prima (ut dicunt) gratia, sed perseveratia opus est, qua est non uolentis homini, sed sustentantis dei. Et Emphasi obserua, q[uod] maius est perseuerare q[uod] inchoare, quia perseueraturis necessaria est sustentatio diuina manus, *Perseueratia* Multi enī incipiunt, pauci proficiunt, paucissimi perueniunt, ut in Euangeliō dominus docet de semine in diuersas terras, factato. Et Moses coepit orare leuitatis manibus, sed grauatus perseuerando opus habuit sustentatoribus, Vt, & Aaron. Qui enim perseuerauerit in finem, hic saluus erit, Perseuerantia autem quid est, nisi continua inchoatio & indefessa resistentis, tum diaboli, tum peccatis grauata natura tolerantia?

Que deus mā Semitis tuis, satis dictum est per Antithesin dici contra semitas hominum, davit difficultus Omnia enī facere promptiores sumus, qua uel ipsi elegimus uel homines statuerunt, q[uod] quæ deus mandauit, quia in mandatis hominum natura manet, ueterem hominem intacto, immo uetus homo alitum hominum mandatis. Atque mandatis dei oportet ut mortificetur, mutetur & innoveatur. Homo enī in suis uis non eligit nec sequitur quod contra uel supra sensum suum est. In deum autem mandatis nō potest ambulare, nisi faciat & patiatur multa, quæ nolit fugit, odit, & non capit. Hic enim exiuit uetus homo, & induxit nouus.

Vt non mouantur uestigia mea. Non est in hebreo, ut sed Taurologia esse uidetur, idem enim est non moueri pedes & sustentari gressus. Confiteor autem uestigia, seu pedes omnino moueri, id est, instabiles fieri, & in diuersas disruptoris uias duci, nisi in semitis dei seruetur. Sic enī mouentur qui hominum traditionibus, sicut arundo uento agitat, quod experientia omnium eorum probatur,

probatur, q̄ operibus suis sese tētant̄ quietos facere, semper discentes, & nunc
ad sc̄ientiam veritatis peruenientes, & tamen speciem pietatis habentes.

Aliud periculū per seuerātia, multo grauius, ex alio latere, scilicet a dextris,
quod est ipsa securitas, prosperitas, & pax impiorum, de quo psalmo. lxxii.
Mei autem pene moti sunt pedes, pene effusum gressus mei pacem peccato-
rum uidens. In labore hominum non sunt, & cum hominibus non flagellan-
tur. Hic uere cadunt a dextris decem milia, ubi illuc cadunt a lateres in intro, uix
mille. Non enim de prosperitate impiorum corum loquitur tātum, qui crassis,
libidinis, crapulæ, luxus & opum, peccatis, prosperi & securi sunt. Nam iñ non
fallunt, nisi uoluntarios & scientes, sed multo maxime de hypocritis qui operi-
bus hominum speciose fulgentes, nulla cruce uexati, uidetur optimam uitam
agere, qui uerba laborum dei, suis operibus aptant, qualis & hodie est, ponti-
ficium, sacerdotum & religiosorum uita: Ab ijs nemo satis tutus esse potest, hic
facti sunt domini orbis terrarum, quibus strenue adulantur reliqui Clerici &
religiosi. In his omnibus, ne tantillum quidem uidemus crucis Christi & uere
pietatis, immo uero maximū omnium crucis inimici hi sunt, & tamē opinione
& nomine pietatis celebres sunt, ob sola opera hominum, putamus enī insen-
sati, quia prosperātūr in suis ijs, ita ut etiam reges magnos humiliant, & ut
quisq̄ fuit doctissimus & optimus damnarint, omnia eorum ex deo esse, cum
tamen ea prosperitas nō nisi erroris operatio sit ab Apostolo predicta. Ista est
uorago & ianua patens inferni. In hanc tanto xstu orat hic Propheta, unde &
sequitur cōptam orationem prosequens.

Ego clamaui, quoniam exaudisti me deus, Inclina aurem tuam, &
exaudi uerba mea.

Duo pronomina, te, & mihi, noster, uel aliquis scriptorum omisit, unde Hie
tony musmelius ita uertit: Ego inuocauit te, quia exaudies me deus meus, In-
clina aurem tuam mihi, audi eloquium meum. Incipit autem a gratitudine &
impertum orandi, quia ut uidebimus, instanter urget affectum orationis, mo-
stere, & tot miserias animas senare, nec pōt: Ac si ardēti & presumptuosa qua-
dam indignatione dicat: Ecce audisti me antea sepius, cū te inuocarem, etiam
nunc oro. Inclina ad me aurem tuam & audi uerba mea, dum tā magna & ne-
cessaria, pro tot milibus pereuntium, contra tot insidiās perdentium, peto. Nec
obstat, q̄ heb. futuro dicit: Audies me deus, Et noster, Exaudisti me deus, pr̄z-
terito, quia more propheticō inuoluit utruncq̄, prateritū & futurū, uideturq̄
esse is sensus, q̄ nos uulgo diceremus: Cōfido me nō frustra dīctūrum, qui sci-
am q̄ soleas (qua tua est clementia) me dignāter audire, Hebraus cōiunctiūm
modum non habet, sed indicatiōnē futuro, pro eo utitur. Hoc modo Christus
Ioan. ii, dicit: Pater gratias tibi ago, quoniam audisti me: Ego autem sciebam,
quia semper me audis. Atq̄ hinc soluit ista difficultas, qua Aug. etiā aliquo-
ties torfit, cum dicēdum uidetur inuera sententia: Tu exaudisti me, quia ego
clamaui ad te, sed longe pulchrius: Ego clamaui, qm̄ tu audis, ut cōmendeatur,
misericordia, siue p̄mittētis, siue audiētis, qua mouet & causa est ut audeamus
clamare potius, q̄ clamor orantis, cui per se nihil debetur.

Inclina